

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน ระดับปฐมวัย โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยอาศัยหลักการวิจัยปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา
2. การดำเนินการพัฒนา
 - 2.1 ผลการดำเนินการพัฒนา
 - 2.2 การสะท้อนผลการพัฒนา
3. สรุปผลการดำเนินการพัฒนา

การศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา

จากการการร่วมสนทนากลุ่มของครูระดับปฐมวัยของโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา จำนวน 4 คน พบว่า ครูระดับปฐมวัยส่วนใหญ่ได้ใช้วิธีการสอนแบบเดิม คือ เน้นการบรรยายและการสอนเพื่อให้ปฏิบัติตาม ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการ และผลการประเมินภายนอกกรอบที่ 3 การปรับปรุงในการส่งเสริมและการกระตุ้นให้เด็ก ได้รับการส่งเสริมในด้านสติปัญญา

1. สภาพปัจจุบันและปัญหา

“ครูส่วนใหญ่ไม่ได้ส่งเสริมการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านสติปัญญา ไม่กระตุ้นการตั้งคำถาม เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิด และแสวงหาคำตอบ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการประเมินภายนอกกรอบที่ 3 ที่มีข้อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงในการส่งเสริมและการกระตุ้นให้เด็กได้รับการส่งเสริมในด้านสติปัญญา ...”

โดยมีการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1. จัดกิจกรรมอบรมพัฒนาครูในหัวข้อ “การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน”
2. พัฒนาการเขียนแผน การใช้สื่อ และการประเมินผล BBL

3. การศึกษาดูงานของครูในโรงเรียนต้นแบบ และการนิเทศภายใน

(นางปัทมญา ธีรวัชรกร ผู้วิจัย, 13 สิงหาคม 2556 : บันทึกการประชุม)

2. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้

“... ครูควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ดูแลด้านสุขนิสัย และโภชนาการเหมาะสม เด็กจึงจะมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มความสามารถให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติหรือลงมือกระทำด้วยตนเอง การเรียนรู้ที่ถ้อยสมองเป็นฐาน ส่งเสริมให้เด็กไทยได้พัฒนาศักยภาพของเขาอย่างเต็มความสามารถ...”

(นางปัทมญา ธีรวัชรกร ผู้วิจัย, 13 สิงหาคม 2556 : บันทึกการประชุม)

3. ความสำเร็จของการพัฒนา

“... การจัดชั้นเรียนและสิ่งแวดลอมในการเรียนรู้เป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญยิ่งให้สมองเกิดการเรียนรู้ สอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ใช้สถานการณ์จริงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 แล้วให้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างเข้าใจและมีความสุข เพื่อต่อยอดความรู้ในวัยที่สูงขึ้น ต่อไป ...”

(นางปัทมญา ธีรวัชรกร ผู้วิจัย, 13 สิงหาคม 2556 : บันทึกการประชุม)

โดยสรุป ปัญหาการจัดการเรียนสอนของครูผู้สอนโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยาพบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ได้มุ่งเน้นการสอนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านสติปัญญาเท่าที่ควร เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิดหาคำตอบ ซึ่งยังไม่สอดคล้องกับความต้องการ และไม่ตรงกับผลการประเมินภายนอกกรอบที่ 3 นอกจากนี้ครูยังมีความคลุมเครือเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-based Learning) อย่างเห็นได้ชัดครูขาดความเข้าใจในการสร้างแรงจูงใจด้วยวิธีการเปิดสมองของผู้เรียนด้วยกิจกรรมหรือเกมที่เด็ก ๆ สนใจ จึงส่งผลให้นักเรียนขาดความกระตือรือร้นที่จะอยากจะทำกิจกรรม ซึ่งในการปรับปรุงแก้ไขโดยการส่งเสริมและการกระตุ้นให้เด็กได้รับการส่งเสริมในด้านสติปัญญา และกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันทำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย 10 ข้อ

ตารางที่ 5 แสดงผลการทดสอบคะแนนความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

โดยใช้สมองเป็นฐาน

ครูคนที่	คะแนนเต็ม 10	คะแนนก่อนประชุมปฏิบัติการ
ครูคนที่ 1	10	4
ครูคนที่ 2	10	3
ครูคนที่ 3	10	4
ครูคนที่ 4	10	2
	เฉลี่ย	3.25

จากตารางที่ 5 พบว่า คะแนนจากการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ 3.25 จากคะแนนเต็ม 10 ซึ่งถืออยู่ในระดับต่ำ จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาในการจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานระดับปฐมวัย โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม ทำให้มองเห็นปัญหา แคลง จากนั้นผู้ร่วมวิจัย ได้ระดมความคิด วางแผน เพื่อให้เกิดการพัฒนา โดยผู้ร่วมวิจัย นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการมาจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้กลยุทธ์การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) จากนั้นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ระดมความคิด วางแผน เพื่อให้เกิดการพัฒนา โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้กลยุทธ์การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในการประชุมครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการประชุม 1 วัน ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2556 โดยผู้ร่วมวิจัยจำนวน 5 คน ได้แก่ ครูระดับปฐมวัย โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม

การดำเนินการพัฒนา

1. ผลการดำเนินการพัฒนา

การดำเนินการเพื่อการพัฒนาครูด้านการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา ในวันที่ 21 สิงหาคม 2556

โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 3 กลยุทธ์ ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน มีรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

1.1 กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัย ได้ใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาบุคลากรในครั้งนี้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และการจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน โดยมีการจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 4 กรกฎาคม 2556 ณ ห้องโสต โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา ได้เชิญ ผศ.ดร.กฤษณา สมะวรรณ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการพัฒนาบุคลากรด้านจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน การดำเนินการมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการในวันที่ วันที่ 21 สิงหาคม 2556

ภาคเช้าเวลา 08.30น.-09.00 น. นางวิไลดา วงศ์ประดับแพร รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยากล่าวเปิดการประชุม พร้อมบรรยายพิเศษ เวลา 09.00 น. - 09.20 น. วิทยากรได้บรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อย่อย คือ หลักการจัดประสบการณ์ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการ การวัดและประเมินผล เวลา 11.00 น.-12.00 น. วิทยากรได้บรรยายเกี่ยวกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อย่อย เช่น ความหมายและความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน โดยมีเอกสารใบความรู้ประกอบการประชุม ให้กับผู้เข้าร่วมวิจัยทั้ง 5 คน ได้ทำความเข้าใจถึงแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

ภาคบ่าย เวลา 13.00 น.-16.00 น. วิทยากรได้บรรยายเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน โดยนำกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรมเข้ามาจัดให้ครบทั้ง 6 กิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสรีกิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา จากนั้นได้บรรยายเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน โดยมีองค์ประกอบ คือ สัปดาห์ที่จัด ชื่อเรื่อง จุดประสงค์สาระที่ควรเรียนรู้ ประสบการณ์สำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยมีเอกสารและใบงานให้บุคลากรผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษาและฝึกปฏิบัติการเขียน

แผนการสอน ตามเนื้อหาวิชาของแต่ละระดับชั้น จากนั้นวิทยากรมอบหมายให้ให้ผู้เข้าร่วมวิจัย ทั้ง 5 คน ฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ สมองเป็นฐาน โดยวิทยากรและผู้วิจัยดูแลให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด โดยชี้แจง ให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษาในแต่ละกิจกรรม และช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มผู้ ร่วมวิจัย พร้อมทั้งเป็นที่เคียงในการเขียน

ภาคบ่าย เวลา 14.00 น.- 15.00 น. วิทยากรมอบหมายให้ผู้ร่วมวิจัยได้

นำเสนอแผนการจัดประสบการณ์ที่แต่ละคนเขียนแล้วในที่ประชุม โดยนำเสนอเป็นรายบุคคล คนละ 1 แผน โดยมีวิทยากรและผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย และตรวจประเมินผลการ จัดประสบการณ์ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยโดยใช้แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งได้ ปรับปรุง แก้ไข หาจุดบกพร่อง และหาแนวทางการปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์ให้ ถูกต้องเหมาะสม กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของวิทยากร ด้วยความตั้งใจ ผู้วิจัยได้ สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มผู้ร่วมศึกษา จากนั้นผู้วิจัยได้จัดบันทึกลงในแบบบันทึกการประชุม ของผู้วิจัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยต่อไป

ภาคบ่าย เวลา 15.30 น.- 16.30 น. วิทยากร ผู้วิจัย และกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

ร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ดำเนินการ และสนทนาถึงปัญหาและข้อสงสัยต่างๆ เกี่ยวกับ การจัด ประสบการณ์ตามแนวคิด การจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานทั้ง 6 กิจกรรม ต่อจากนั้น วิทยากรให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ทดลองใช้แผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด การจัดการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐาน โดยฝึกปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ที่เขียนไว้ โดยฝึก ปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ที่วิทยากรให้ผู้ร่วมวิจัยได้เขียนไว้ปฏิบัติการสอน ณ ห้องเรียนสายชั้นอนุบาล โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา ซึ่งเป็นสภาพการณ์จริง โดยมี ห้องเรียนอยู่ 5 ห้อง มีเด็กปฐมวัย ห้องละ 30 คน โดยมีวิทยากรเป็นที่ปรึกษา เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข การฝึกปฏิบัติจริงในจุดที่ต้องปรับปรุงและยังไม่สมบูรณ์ จากนั้นกลุ่มผู้ศึกษาได้ ร่วมกันสรุปข้อมูลแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ร่วมกันจนเป็นที่น่าพอใจ หลังจากนั้นวิทยากรให้กลุ่มผู้ ร่วมวิจัยได้ทำแบบทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับ แบบทดสอบก่อนการประชุม ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำแนกตามกรอบเนื้อหา ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบคะแนนความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานก่อนการประชุมและหลังการประชุม

ครูคนที่	คะแนนเต็ม 10	คะแนนก่อน ประชุม ปฏิบัติการ	ร้อยละ	คะแนนหลัง ประชุม ปฏิบัติการ	ร้อยละ
ครูคนที่ 1	10	4	40	9	90
ครูคนที่ 2	10	3	30	9	90
ครูคนที่ 3	10	4	40	10	100
ครูคนที่ 4	10	2	20	9	90
เฉลี่ย		3.25	32.50	9.25	92.50

จากตารางที่ 6 พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับความรู้ความเข้าใจของบุคลากร ผู้ร่วมวิจัย มีคะแนนการทดสอบเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 32.50 หลังจากได้รับความรู้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ผู้ร่วมวิจัย มีคะแนนเฉลี่ยรวม เท่ากับ 9.25 คิดเป็นร้อยละ 92.50 ถ้าแยกเป็นรายบุคคลแล้ว ผู้ร่วมวิจัยทั้ง 4 คน มีคะแนนหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการตั้งแต่ 9 คะแนนขึ้นไป หรือ ร้อยละ 90 ขึ้น ไปทุกคน ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน แสดงให้เห็นว่า บุคลากรผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เพิ่มมากขึ้น

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน แล้วนำมาวิเคราะห์ แปรผลในภาพรวมหลังจากการดำเนินกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ พอสรุปได้ว่าบุคลากรผู้ร่วมวิจัยจำนวน 4 คน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

1.1.2 การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ซึ่งผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
โดยใช้สมองเป็นฐานของผู้ร่วมวิจัย

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ เหมาะสม
1. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้			
1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
2 ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.20	0.45	มาก
3 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
2. ด้านเนื้อหา			
4 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
5 เหมาะสมกับเวลา	4.40	0.55	มาก
6 สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.40	0.55	มาก
3. ด้านกระบวนการเรียนรู้			
7 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.20	0.45	มาก
8 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
9 เหมาะสมกับเวลา น่าสนใจ	4.00	0.00	มาก
10 ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.40	0.55	มาก
11 เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
12 มีกระบวนการเรียนรู้ครบ คือ ชี้นำ ชี้แจง สอนและขั้นสรุป	4.40	0.55	มาก
13 แทรกคุณธรรมและจริยธรรม	4.20	0.45	มาก
4. ด้านสื่อการเรียนรู้			
14 สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.60	0.55	มากที่สุด
15 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.20	0.45	มาก
16 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.20	0.45	มาก

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ เหมาะสม
17 สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	4.20	0.45	มาก
18 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินสื่อ	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล			
19 ประเมินพัฒนาการของเด็ก ครบทุกด้าน	4.60	0.55	มากที่สุด
20 การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์และเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
21 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผล	4.80	0.45	มากที่สุด
22 มีวิธีการวัดผลที่หลากหลาย	4.40	0.55	มาก
23 มีการประเมินผลตามสภาพจริง	4.20	0.45	มาก
รวม	4.41	0.48	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการประสบการณ์ของผู้ร่วมวิจัยคนละ 1 แผน โดย ผศ.ดร.กฤษณา สมะวรรณนะ ซึ่งเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการประสบการณ์ พบว่าผู้ร่วมวิจัยจำนวน 5 คน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานได้ มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.41 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก แผนมีองค์ประกอบครบคือ สัปดาห์ที่จัด ชื่อเรื่องจุดประสงค์ สาระที่ควรเรียนรู้ ประสบการณ์สำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของเด็กการจัดการกิจกรรมมีขั้นตอนที่ถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และเหมาะสมกับธรรมชาติของสมอง และสนองความต้องการและการและความสนใจของเด็ก ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมและได้ปฏิบัติจริง สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจเหมาะสมกับวัยของเด็ก ในด้านการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน เด็กมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
โดยใช้สมองเป็นฐานของผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ เหมาะสม
1. ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้			
1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.60	0.55	มาก
2 ชัดเจนเข้าใจง่าย	4.80	0.45	มาก
3 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	4.80	0.45	มากที่สุด
2. ด้านเนื้อหา			
4 เหมาะสมกับวัยผู้เรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
5 เหมาะสมกับเวลา	4.40	0.55	มาก
6 สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.40	0.55	มาก
3. ด้านกระบวนการเรียนรู้			
7 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.20	0.45	มาก
8 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.40	0.55	มาก
9 เหมาะสมกับเวลา น่าสนใจ	4.00	0.00	มาก
10 ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้ลงมือปฏิบัติจริง	4.40	0.55	มาก
11 เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียน	4.80	0.55	มากที่สุด
12 มีกระบวนการเรียนรู้ครบ คือ ขั้นนำ ขั้นสอนและขั้นสรุป	4.80	0.55	มาก
13 แทรกคุณธรรมและจริยธรรม	4.20	0.45	มาก
4. ด้านสื่อการเรียนรู้			
14 สอดคล้องกับจุดประสงค์	4.80	0.55	มากที่สุด
15 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ	4.80	0.45	มาก
16 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.20	0.45	มาก

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ เหมาะสม
17 สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	4.60	0.45	มาก
18 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินสื่อ	4.80	0.55	มากที่สุด
5. ด้านการวัดผลและประเมินผล			
19 ประเมินพัฒนาการของเด็ก ครบทุกด้าน	4.60	0.55	มากที่สุด
20 การวัดผลประเมินผลสอดคล้องกับ จุดประสงค์และเนื้อหา	4.60	0.55	มากที่สุด
21 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผล	4.80	0.45	มากที่สุด
22 มีวิธีการวัดผลที่หลากหลาย	4.40	0.55	มาก
23 มีการประเมินผลตามสภาพจริง	4.20	0.45	มาก
รวม	4.40	0.48	มาก

1.1.3 การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน จากแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของผู้ร่วมวิจัย พบว่า การจัดประสบการณ์ของผู้ร่วมวิจัยมีเทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียนที่น่าสนใจ สามารถเร้าความสนใจของเด็ก ดำเนินกิจกรรมตามลำดับขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือขั้นนำขั้นกิจกรรมและขั้นสรุป กิจกรรมมีความหลากหลายน่าสนใจ เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นเปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถาม มอบหมายงานได้เหมาะสมตามความสามารถของเด็ก มีการเสริมแรงได้อย่างเหมาะสม ใช้สื่อการสอนเหมาะสม เด็กมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม มีการประเมินผลตามสภาพจริงเด็กมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล สรุปผล การประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้ร่วมวิจัย ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ แผนการจัดการประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สามารถจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์ และจัดกิจกรรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานได้ มีความสนใจ กระตือรือร้นในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มาก จากการทดสอบก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ร่วมวิจัย ได้คะแนนร้อยละ 70 หลังจากได้รับความรู้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้มีคะแนนหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มขึ้น ได้คะแนนร้อยละ 87.50 และจากการประเมินแผนการจัดการประสบการณ์ ผู้ร่วมวิจัยจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์ได้อยู่ในระดับเหมาะสมมากแผนมีองค์ประกอบครบ สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัยของเด็กการจัดกิจกรรมมีขั้นตอนที่ถูกต้อง สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน และเหมาะสมกับธรรมชาติของสมอง และสนองความต้องการและการและความสนใจของเด็ก ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมและได้ปฏิบัติจริง สื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจเหมาะสมกับวัยของเด็กในด้านการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้านเด็กมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ผลการพัฒนาความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยาต่อไป ซึ่งผลการสัมภาษณ์ครูผู้ร่วมประชุมปฏิบัติการปรากฏดังนี้

1. ความรู้ BBL

ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์แบบ BBL

“... เข้าใจบ้างเล็กน้อย คือ การจัดการเรียนรู้แบบ BBL เป็นการจัดรูปแบบการเรียนรู้ให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ โดยผ่านการคิดให้มากที่สุด โดยให้ได้เรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 แล้วผู้เรียนก็จะเรียนอย่างเข้าใจ ...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... เข้าใจว่าเป็นกิจกรรม โดยให้เด็กใช้สมองคิด โดยผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ...”

(นางปัทมา ธีรวัชรกร ผู้วิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... เป็นการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การมองเห็น การฟัง การสัมผัส การชิมรส การดมกลิ่น เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน...”

(นางสาวมาลา ทองสุคมาตย์ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... การจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐานเป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผ่านรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย ผู้สอนสามารถยืดหยุ่นกระบวนการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม ...”

(นางเพ็ญแข สุโพธิ์คำ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...เข้าใจการจัดการเรียนโดยใช้สมองเป็นฐาน การทำงานของสมอง”

(นางกรรยา ภูวนารถ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

ปัญหาที่พบ

“... มีปัญหาในเรื่องจำนวนนักเรียนที่มากเกินไป จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ไม่ทั่วถึงกัน ...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... ไม่มีปัญหาในกิจกรรมแต่มีปัญหาด้านจำนวนนักเรียนเนื่องจากปีนี้นักเรียนชั้นอนุบาล 1 มี 1 ห้อง ทำให้ยอดเด็กมากและยากในการดูแล...”

(นางปัทมธิดา ธีรวัชรกร ผู้วิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีปัญหาในเรื่องจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น ทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง...”

(นางสาวมาลา ทองสุดมาตย์ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... ไม่มีปัญหาใด ๆ เพราะว่ากิจกรรมตามแผนการสอนอยู่แล้วเพียงแค่เพิ่มรูปแบบการคิดเข้าไป ...”

(นางเพ็ญแข สุโพธิ์คำ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

แนวทางแก้ไขปัญหา

“... แบ่งกลุ่มนักเรียนให้ครูนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเข้ามาช่วยดูแลและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนช่วย...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... แยกเด็กออกเป็นกลุ่มย่อย ทำเป็นกลุ่มเล็ก...”

(นางปัทมธิดา ธีรวัชรกร ผู้วิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... สอนเป็นกลุ่มย่อย และให้นักเรียนช่วยกันจัดกิจกรรม...”

(นางสาวมาลา ทองสุดมาตย์ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... เพิ่มหลักวิธีการสอน BBL เข้าไปในแผนการสอน ...”

(นางเพ็ญแข สุโพธิ์คำ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

2. การจัดกิจกรรม BBL

“... ครูสามารถจัดกิจกรรม BBL ได้ เพราะคุณครูได้จัดกิจกรรมการสอนที่สอดคล้องกับ BBL อยู่แล้ว เพียงแต่จะต้องจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายและกระตุ้นให้เด็กได้คิดมากขึ้น...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... ได้ เพราะที่โรงเรียนก็จัดแบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสมองเป็นฐาน อยู่แล้ว เพียงแต่เพิ่มและฝึกให้เด็กคิดบ่อย ๆ ถามบ่อย ๆ ...”

(นางปัทมญา ชีรวัชรกร ผู้วิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... จัดได้ เพราะว่าสอดคล้องกับกิจกรรมวางแผนการจัดประสบการณ์ที่เตรียมไว้ เพียงแต่เพิ่มด้านการคิดและกระตุ้นให้เด็กถามบ่อย ๆ ...”

(นางสาวมาลา ทองสุดมาตย์ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... จัดได้ เพราะที่ ครูผู้สอน ได้เพิ่มรูปแบบการคิดของเด็กเข้าไปให้เด็กใช้ประสาทสัมผัสมากขึ้น และขบวนการที่หลากหลายขึ้น ...”

(นางเพ็ญแข สุโพธิ์คำ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... ได้ เพราะที่ โรงเรียน ได้จัดกิจกรรมโดยจัดเป็นสำคัญอยู่แล้ว...”

(นางกรรยา ภูวนารถ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

ปัญหา

“... จำนวนนักเรียนมีจำนวนมากเกินไปยากต่อการดูแลและให้ความรู้ได้ทั่วถึง เพราะการจัดกิจกรรมจะต้องดูแลเอาใจใส่เด็กทุกคนอย่างทั่วถึง และใกล้ชิด...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... นักเรียนในแต่ละห้องมีจำนวนมากเกินไป ...”

(นางปัทมญา ชีรวัชรกร ผู้วิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ตอนนี้ไม่มีปัญหาเนื่องจากมีนักศึกษาฝึกงานมาช่วยในการสอน และจัดกิจกรรมแบบ BBL ...”

(นางสาวมาลา ทองสุดมาตย์ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... เพิ่มหลักวิธีการสอน BBL เข้าไปในแผนการสอน ...”

(นางเพ็ญแข สุโพธิ์คำ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนมีจำนวนมากเกินไป...”

(นางกรรยา ภูวนารถ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

การแก้ไขปัญหา

“... แบ่งกลุ่มเด็กออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อง่ายต่อการจัดกิจกรรม...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... แบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มย่อย โดยจัดกิจกรรมมีความหลากหลาย...”

(นางปัทมญา ธีรวัชรกร ผู้วิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยแล้วจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ...”

(นางสาวมาลา ทองสุดมาตย์ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

3. การเขียนแผน BBL

“... ครูสามารถเขียนแผนตามจุดประสงค์ที่เราอยาก让孩子เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้มากที่สุด โดยเน้นกิจกรรมที่กระตุ้นให้เด็กคิด และเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิมจะทำให้เรียนรู้ได้ดี ...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...เขียนได้เพิ่มประสาทสัมผัสเข้าให้มากขึ้น และการตั้งคำถามให้เด็กคิดบ่อย ๆ

...”

(นางสาวมาลา ทองสุดมาตย์ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...เขียนได้ตามสภาพจริง เพิ่มเติมความรู้ที่เป็นสมองเป็นฐาน คือ ฝึกให้คิดเป็น
ทำเป็น และแก้ไขปัญหานั้น...”

(นางเพ็ญแข สุโพธิ์คำ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ครูเขียนแผนได้ โดยแยกตามพัฒนาการของเด็ก...”

(นางกรรยา ภูวนารถ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

ปัญหาที่พบ

“...ครูยังไม่เข้าใจรูปแบบการเขียน BBL ที่ถูกต้องวิธี”

(นางจีรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

แนวทาง

“...เขียนตามกิจกรรมที่เราต้องการให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเองให้มากที่สุด
โดยไม่ยึดรูปแบบตายตัว แต่เขียนแบบความเรียงและผสมตาราง...”

(นางจีรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

4. การใช้สื่อ

“...สามารถเลือกใช้สื่อได้ โดยเราหาสื่อให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ
โดยสื่อที่จะพยายามให้ใช้ของจริงให้มากที่สุด ...”

(นางจีรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...สามารถเลือกใช้สื่อได้ โดยเลือกสื่อตามหน่วยที่สอนและเน้นของจริงให้มาก
ที่สุด ...”

(นางปัทมา ธีรวัชรกร ผู้วิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... เลือกใช้สื่อตามเรื่องที่สอนและหาง่ายเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กและ
เป็นสื่อของจริง ...”

(นางสาวมาลา ทองสุคตมาตย์ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ใช้สื่อของจริง ที่หาได้ในท้องถิ่นและจากผู้ปกครอง...”

(นางเพ็ญแข สุโพธิ์คำ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... ได้หาสื่อง่าย ๆ ในท้องถิ่น เช่น ของจริงที่หาได้...”

(นางกรรยา ภูวนารถ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

ปัญหา

“...สื่อ ไม่เพียงพอต่อความต้องการและมีราคาแพง ...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

แนวทาง

“...การใช้สื่อที่มีอยู่ในท้องถิ่น และเป็นของจริงหาได้ง่าย ...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

5. การประเมิน

“...การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน เป็นการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้เด็กได้คิด และแสดงออกทางความคิดให้มากที่สุด โดยผ่านประสบการณ์ที่เคยได้เรียนรู้และประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยมีครูเป็นผู้ออกแบบกิจกรรม ...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ประเมินตามสภาพจริงและจัดได้ตามรายกรณีและบุคคล...”

(นางปัทมิตญา ธีรวัชรกร ผู้วิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ส่งเสริมการประเมินตามพัฒนาการของเด็กมากที่สุด...”

(นางสาวมาลา ทองสุคมาตย์ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ประเมินตามสภาพจริงและการให้คะแนนตามจริง...”

(นางเพ็ญแข สุโพธิ์คำ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... ได้รู้เกี่ยวกับการทำงานของสมอง การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเปิดกว้าง ...”

(นางกรรยา ภูวนารถ ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

ปัญหา

“... การประเมินจะต้องตรงตามสภาพจริง และมีความละเอียดพอสมควร...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“... ต้องมีผู้ช่วยในการจัดกิจกรรมในการบันทึกพฤติกรรมที่พึงประสงค์...”

(นางจิรวรรณ สุศรี ผู้ร่วมวิจัย, 21 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

1.2 กลยุทธ์การศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบด้านการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่เน้นสมองเป็นฐานมีเป้าหมายเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่เน้นสมองเป็นฐานสามารถเขียนแผนการสอนและจัดการเรียนรู้ได้ โดยไปศึกษาดูงานที่โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ในวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2556 ดังข้อมูลสภาพทั่วไปจากแบบบันทึกการสังเกตและการสัมภาษณ์ มีดังนี้

“...สภาพแวดล้อมของโรงเรียนต้นแบบ ร่มรื่นมาก บรรยากาศภายในและภายนอกห้องเรียนมีความร่มรื่น มีการวางต้นไม้ประดับตามจุดต่าง ๆ บนอาคารเรียน...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 1, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ครูทุกคนมีความกระตือรือร้น ในการศึกษาดูงาน มีการซักถามปัญหาต่าง ๆ อยู่เสมอ...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ครูโรงเรียนต้นแบบมีความชำนาญในการเขียนแผนการสอนโดยใช้วิธีเสริมประสบการณ์โดยใช้สมองเป็นฐาน เป็นอย่างดี...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 3, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

การให้ความรู้ในการจัดการเรียนรู้ แบบ BBL

1. การสังเกตเกี่ยวกับความรู้ในการจัดการเรียนรู้ แบบ BBL

“...เด็กแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่คุณครูถามและเล่าให้เพื่อนฟัง...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 1, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...คุณครูใช้เรื่องซ้ำกันในระหว่างเรียนทำระหว่างเริ่มต้น และระหว่างทบทวน
บทเรียนเพื่อเสริมแรงให้นักเรียนได้คิดตาม...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...เด็กได้รับการบริหารสมองก่อนเรียน...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 3, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

2. การสังเกตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบ BBL

“...กิจกรรมน่าสนใจ เด็กมีส่วนร่วม...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 1, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ครูยกตัวอย่างประสบการณ์ของครูเพื่อนำเข้าสู่ความสนใจ และให้ผู้เรียน
ยกตัวอย่างประสบการณ์ของตัวเอง...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

ผลที่ได้จากการสังเกต

ด้วยการสังเกตการสาธิตการสอนจริง ตลอดทั้งดูงานเอกสาร แผนการสอน
ตัวอย่างผลงานนักเรียน สื่อการเรียนการสอน หลักฐานพัฒนางานการดำเนินการจัด
กิจกรรมการสอน และผู้ร่วมวิจัยได้สังเกตการนำเสนอผลงานของนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ
และหลังจากที่ผู้วิจัยได้สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ของผู้เชี่ยวชาญ
แล้ว ผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมสนทนา ชักถามแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นที่ไม่เข้าใจมีข้อสงสัยในการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน จนเข้าใจผู้วิจัยได้บันทึกความรู้ความเข้าใจ ในแบบ
บันทึกการศึกษาดูงาน ผลการดำเนินกิจกรรมการศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้
สมองเป็นฐาน พบว่า บุคลากรครู โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี คณะผู้ร่วมวิจัย ได้ศึกษาความรู้
ดูการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนด มีบรรยากาศที่เป็นกันเอง มีส่วน
ร่วมในการแสวงหาความรู้ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น กล้าซักถามในประเด็นที่
สงสัย และได้รับประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน
ครบทั้ง 7 ชั้น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน หลังจากให้ผู้เชี่ยวชาญได้สาธิตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐานแล้ว ได้เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้อภิปราย ชักถามข้อข้องใจสงสัยในขั้นนี้ อย่างกว้างขวาง จนเป็นที่พอใจ ผลปรากฏว่ากลุ่มผู้วิจัยมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนนี้เป็นอย่างดีทุกคน

2. ชี้นตกลงกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มผู้วิจัยมีความสนใจเป็นพิเศษเนื่องจากไม่ชัดเจน จึงได้มีการอภิปราย ชักถามเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ใช้เวลานานเนื่องจากผู้วิจัยยังไม่เข้าใจชัดเจน ผลการดำเนินกิจกรรมปรากฏว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนนี้พอสมควร แต่บางคนก็ยังข้องใจสงสัยในบางหัวข้ออยู่

3. ชี้นเสนอความรู้ ผู้สอนได้ให้ความรู้แล้วอธิบายขั้นตอนรายละเอียดที่สำคัญ โดยเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยสอบถามอย่างใกล้ชิด ผลปรากฏว่ากลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนนี้เป็นอย่างดี

4. ชี้นฝึกทักษะผู้สอนให้ความรู้แก่ผู้วิจัยเกี่ยวกับการฝึกทักษะ โดยให้ผู้วิจัยได้สังเกต ชักถาม และดูการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ยาก หลังจากนั้นได้มีการอภิปราย ชักถามประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่ยังไม่เข้าใจและให้ศึกษาตัวอย่างเอกสารที่ผู้เชี่ยวชาญทำไว้เกี่ยวกับขั้นการฝึกทักษะ จนเป็นที่พอใจแล้วผลปรากฏว่า กลุ่มผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนนี้ดีอยู่ในระดับหนึ่ง

5. ชี้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผู้สอนได้ให้นักเรียนนำเสนอผลงาน โดยวิธีการนำเสนอปากเปล่า หลังจากนั้นผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความรู้เพิ่มเติม อภิปรายชักถามปัญหาข้อข้องใจสงสัย จนเป็นที่พอใจ ผลปรากฏว่า กลุ่มผู้วิจัยทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนนี้เป็นอย่างดีทุกคน

6. ชี้นสรุปความรู้ ผู้สอนได้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยเกี่ยวกับการสรุปความรู้ โดยให้ผู้ร่วมวิจัยได้ซักถาม และดูการสอนอย่างใกล้ชิด และให้ศึกษาตัวอย่างเอกสารที่ผู้เชี่ยวชาญทำไว้เกี่ยวกับ ขั้นการสรุปความรู้ จนเป็นที่พอใจแล้ว ผลปรากฏว่ากลุ่มผู้วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนนี้ทุกคน

7. ชี้นกิจกรรมเกม ผู้สอนได้ให้นักเรียนทำข้อสอบเป็นรายบุคคลแล้วเปลี่ยนกันตรวจ โดยผู้เชี่ยวชาญและนักเรียนร่วมกันเฉลย หลังจากนั้นผู้สอนได้ให้ความรู้เพิ่มเติมอภิปราย ชักถามปัญหาข้อข้องใจสงสัยจนเป็นที่พอใจ ผลปรากฏว่ากลุ่มผู้วิจัยทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนนี้เป็นอย่างดีทุกคน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการศึกษาดูงานของผู้วิจัยมาวิเคราะห์ และแปลผล สรุปได้ว่า ผู้ร่วมวิจัยทุกคน มีความรู้

ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานเพิ่มขึ้น ดังตัวอย่าง ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และบันทึกการศึกษาดูงานของผู้วิจัย ซึ่งปรากฏดังผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

“...ผู้เชี่ยวชาญที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (BBL) มีการเตรียมตัวดีมากทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่น ซึ่งทุกขั้นตอนคุณครูได้จัดลำดับนำเสนอให้นักเรียนสามารถเข้าใจง่าย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ให้นักเรียนได้มีบทบาททุกขั้นตอน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน ประสบความสำเร็จ สิ่งที่ควรนำมาเป็นตัวอย่างประการหนึ่ง คือ การแสดงผลงานของนักเรียนทำได้ดีมาก จึงอยากพัฒนาให้นักเรียนของเรามีความสามารถเหมือนเขาบ้าง คิดว่าคงไม่เกินความสามารถของครู โรงเรียนพิบูลแก้วศึกษา ที่จะตั้งใจทำอย่างจริงจัง...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 1, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ดูการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน ที่มีคนสอนให้ดูจริงๆ ทำให้มีความเข้าใจในขั้นตอนการสอนมากยิ่งขึ้น ซึ่งในแต่ละขั้นของการสอนต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ปรีกษาหารือ และระดมความคิดเห็นในกลุ่ม ครูต้องอดทนและใจเย็น คอยให้คำแนะนำเป็นส่วนใหญ่ ไม่ใช่กำหนดหัวข้อหรือวางแผนให้นักเรียน...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ดูการจัดการเรียนการสอนแบบ BBL จริง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้รับประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ความเข้าใจที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น เป็นการจัดกิจกรรมการสอนที่ท้าทายนักเรียนให้ได้แสดงออก เหมาะสมที่จะนำไปสอนให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ในการจัดการเรียนการสอนของครู โรงเรียนพิบูลแก้วศึกษาในปัจจุบัน หากครูทุกคนเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบ BBL และนำไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจัง คิดว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาคงจะมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน จากผู้เชี่ยวชาญ เป็นกิจกรรมที่ได้รับประสบการณ์ตรง สามารถพัฒนาบุคลากรครูโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี ผู้ร่วมวิจัยให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้

สมองเป็นฐาน ได้ครบกระบวนการตามขั้นตอน และผู้วิจัยมีความมั่นใจที่จะนำความรู้ความ
เข้าใจไปสู่การปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ต่อไป การเขียน
แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แบบสมองเป็นฐานของ โรงเรียนเทศบาล โพธิ์ศรี อำเภอ
เมือง จังหวัดมหาสารคาม

การศึกษาการเขียนแผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์แบบสมองเป็นฐาน
ของโรงเรียนต้นแบบ ซึ่งได้แก่ โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี พบว่า ครูโรงเรียนต้นแบบมีการเตรียม
แผนการสอนไว้ล่วงหน้า รูปแบบของแผนการสอนส่วนใหญ่ใช้การพัฒนาด้านสมองเป็นฐาน
ครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้จากการศึกษาการเขียนแผนการสอนของโรงเรียนต้นแบบ
และคาดว่าจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการเขียนแผนการสอนได้ แผนการจัดกิจกรรมเสริม
ประสบการณ์แบบสมองเป็นฐานของโรงเรียนต้นแบบ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้สังเกตรูปแบบ
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนในด้านการจัด
กิจกรรมเสริมประสบการณ์แบบสมองเป็นฐานของโรงเรียนต้นแบบ พบว่า ครูโรงเรียน
ต้นแบบมีความรู้ความเข้าใจและมีความชำนาญในการสอนเป็นอย่างดี การจัดกิจกรรมในชั้น
เรียนน่าสนใจ บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นไปอย่างราบรื่นครูดำเนินการสอนตามแผนที่เขียนไว้
อย่างครบถ้วนและเหมาะสม จากการสังเกตการจัดการเรียนการสอนทำให้ครูที่เป็น
กลุ่มเป้าหมาย ทราบแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนการสอน ได้ศึกษาความรู้ในการ
จัดการเรียนการสอนในทางปฏิบัติ ทำให้เกิดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
มากขึ้น จากการพูดคุยซักถามปัญหา พบว่า โรงเรียนต้นแบบประสบปัญหาในการเริ่มสอนด้าน
เน้นสมองเป็นฐาน ปัญหาที่แก้ไขได้ยากที่สุดคือปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้สอน โรงเรียนต้องมี
นโยบายและมาตรการที่ชัดเจนในการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เน้นสมองเป็น
ฐานจึงจะสำเร็จได้ดึงข้อมูลจากแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

“...การกำหนดหัวเรื่องในการสอน สู่ถึงเนื้อหาของบทเรียนได้ น่าสนใจ และ
สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 1, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...ครูโรงเรียนต้นแบบมีความชำนาญในการสอนกิจกรรมเสริมประสบการณ์
แบบสมองเป็นฐานเป็นอย่างดี สามารถสอนได้ตามแผนการสอนที่วางไว้และสามารถจัดเวลา
ได้เหมาะสม...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...มีการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม สวยงาม นักเรียนให้ความสนใจการสอน เป็นอย่างดี มีความร่วมมือของครูเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ครูทุกคนต้องให้ความร่วมมืออย่างเข้มแข็ง และดำเนินการอย่างจริงจัง ส่วนเรื่องการกระตุ้นจากภายนอกก็แล้วแต่ทางโรงเรียนจะพิจารณา แต่ก็ดีถ้ามีการให้รางวัล หรือสิ่งจูงใจต่าง ๆ...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 3, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนต้นแบบมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลายครั้ง ทำให้มีประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมาก และถ่ายทอดให้ทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขอย่าง เปิดเผยโรงเรียนเทศบาล โพธิ์ศรี มีพัฒนาการด้านการจัดประสบการณ์ในรายวิชาต่าง ๆ อย่าง ต่อเนื่อง มีการเก็บรวบรวมเอกสารและหลักฐานการสอนเป็นอย่างดีทำให้สามารถศึกษาข้อมูล การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างละเอียด...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 4, 25 สิงหาคม 2556 : สัมภาษณ์)

ผลการดำเนินกิจกรรมการศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและได้รับ ประสบการณ์ตรงจากการศึกษาดูงานในครั้งนี้ ได้รูปแบบและวิธีการเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ ตลอดจนเกิดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน โดยกลุ่มผู้ ร่วมวิจัยได้ศึกษาความรู้ ดูการจัดกิจกรรมการเปิดสมอง และกิจกรรมที่กำหนดขึ้นในการศึกษา ดูงานมีบรรยากาศที่น่าสนใจ สนุกสนาน และมีความเป็นกันเอง มีส่วนร่วมในการแสวงหา ความรู้ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น กล้าซักถามในประเด็นที่สงสัย และได้รับ ประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการศึกษาดูงานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน จากครูปฐมวัยโรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี เป็น กิจกรรมที่ได้รับประสบการณ์ตรง สามารถพัฒนาครู โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยาให้มี ความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมอง เป็นฐาน ได้ครบกระบวนการ และผู้ร่วมวิจัยมีความมั่นใจที่จะนำความรู้ ความเข้าใจไปสู่การ ปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ได้ ต่อไป

1.3 กลยุทธ์การนิเทศภายใน

ผู้วิจัย ใช้การนิเทศภายในเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานและสามารถจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานได้ โดยได้รับคำแนะนำ คำปรึกษาจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ และหัวหน้าสายชั้นอนุบาลที่มีความเชี่ยวชาญ โดยดำเนินการวันที่ 30 สิงหาคม พ.ศ. 2556 โดยในแต่ละวันผู้ร่วมวิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของผู้ร่วมวิจัย และแบบสังเกตพฤติกรรมเด็ก และแบบประเมินแผนการจัด ประสบการณ์

1.3.1 ด้านความรู้ความเข้าใจ และการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า จากการประเมินการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ได้อยู่ในระดับเหมาะสมมาก แผนการจัดมืองค์ประกอบของการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ครบ คือ สัปดาห์ที่จัดกิจกรรม วันที่จัด ชื่อเรื่อง ชื่อหน่วย ชื่อกิจกรรม การเตรียมสื่อเพื่อจัดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์ในการจัดกิจกรรม วิธีการจัดกิจกรรม ประเมินผลและบันทึกผลการจัดประสบการณ์ (วันสุดท้ายของสัปดาห์) ซึ่งเป็นแผนที่มีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของเด็ก ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กครบทุกด้าน ในด้านวิธีการจัดกิจกรรม ผู้ร่วมวิจัยได้จัดกิจกรรมตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

1.3.2 การจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า จากการสังเกตพฤติกรรมการจัดประสบการณ์ของผู้ร่วมวิจัย พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยส่วนใหญ่มีเทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียนที่น่าสนใจ สามารถเร้าความสนใจของเด็ก ดำเนินกิจกรรมตามลำดับ ขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ ชี้แนะขั้นกิจกรรมและขั้นสรุป กิจกรรมมีความหลากหลายน่าสนใจเหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น เปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถาม มอบหมายงานได้เหมาะสมตามความสามารถของเด็ก มีการเสริมแรงได้อย่างเหมาะสมใช้สื่อการสอนเหมาะสม เด็กมีส่วนร่วมทุกกิจกรรม มีการประเมินผลตามสภาพจริง เด็กมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล แต่ยังมีปัญหาที่ต้องปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เกี่ยวกับการจัดทำเครื่องมือและกระบวนการในการวัดและประเมินผล

ทำให้กระทบต่อการใช้เวลานาน ส่งผลต่อความมั่นใจในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแบบประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของนักเรียนระดับปฐมวัย

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเหมาะสม
1 มีการจัดประสบการณ์ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	2.87	0.35	ดี
2 ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	2.83	0.38	ดี
3 เด็กมีความสามัคคี รู้จักการเอื้อเฟื้อช่วยเหลือกัน	2.77	0.43	ดี
4 เด็กรู้จักการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์	2.80	0.41	ดี
5 เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการสรุปบทเรียน	2.80	0.41	ดี
6 กระตุ้นให้เด็กสนใจ กระตือรือร้นในการทำผลงาน	2.80	0.41	ดี
7 มีการเสริมแรงให้แก่เด็กเกิดกำลังใจในการทำงาน	2.83	0.38	ดี
8 เปิดโอกาสให้เด็กแก้ไขปรับปรุงผลงาน	2.90	0.31	ดี
9 การจัดผลงานและสรุปชิ้นงานแก่เด็ก	2.87	0.35	ดี
10 ใช้สื่อที่มีความหลากหลายเหมาะกับวุฒิภาวะของเด็ก	2.70	0.47	ดี
11 สื่อมีรูปร่าง ขนาด สี สัน เหมาะสมและดึงดูดความสนใจ	2.80	0.41	ดี
12 แข็งผลการประเมินให้เด็กทราบ	2.87	0.35	ดี
13 วิธีการวัดที่เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของเด็ก	2.67	0.48	ดี
14 เด็กมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการจัดประสบการณ์	2.77	0.43	ดี
15 วัดและประเมินผลหลังการเรียนรู้การสอนสิ้นสุดลง	2.80	0.41	ดี
รวม	2.80	0.40	ดี

จากตาราง 8 พบว่า เด็กมีพฤติกรรมในกิจกรรมการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 2.80) เด็กมีความสนใจในการเรียนรู้ ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ร่วมอภิปราย และแสดงความคิดเห็น แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย กล้าแสดงออก มีความมั่นใจและสนุกสนานกับกิจกรรมที่ครูจัด ร่วมกิจกรรมอย่างจริงจัง ยิ้มแย้มแจ่มใส และชอบในการจัดกิจกรรมของครู ซึ่งสร้างความมั่นใจให้กับครูมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ครู สามารถจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งสามารถพิจารณาจากผลการสัมภาษณ์หลังการนิเทศได้ดังนี้

หลังจากการนิเทศการสอน ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์อย่างไร ?

“...ได้ตัวอย่างและแนวคิดดี ๆ จากการรับการนิเทศการสอนในครั้งนี้ ทำให้รู้ว่าการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์สำหรับเด็ก ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกหน้าชั้นเรียนบ่อย ๆ เช่น ให้อ่านเพลง เล่านิทานให้เพื่อนฟัง เป็นต้น เด็กจะเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนและจะสร้างความเชื่อมั่นให้เด็กกับเด็กต่อไป เด็กจะเกิดความเชื่อมั่นและกล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 1, 2 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์)

หลังจากได้รับการนิเทศการสอนแล้ว ท่านมีความรู้สึกอย่างไรในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ?

“...ได้รับการนิเทศ ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไข ปรับปรุง อีกครั้งหนึ่งทำให้มั่นใจในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนทุก ๆ กิจกรรม เมื่อเกิดความมั่นใจแล้ว ความวิตกกังวลและความประหม่าก็หายไป นักเรียนให้ความร่วมมือ สนใจในกิจกรรมที่ครูจัดให้ และมีความสุขในการเรียน...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 2, 2 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์)

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการนิเทศการสอนในครั้งนี้ ?

“...เมื่อได้รับการนิเทศแล้ว เกิดความมั่นใจในการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยเพิ่มมากขึ้นความประหม่าก็หมดไปไม่วิตกกังวลอีกแล้ว เชื่อมั่นว่าสามารถจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยได้ดีขึ้นและจะหาแนวทางพัฒนาให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป เช่น กิจกรรมเสรีที่นักเรียนชอบและบอกว่าเวลาน้อยก็จะลงบูรณาการกับกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 3, 2 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์)

หลังจากได้รับการนิเทศการสอนแล้ว ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเกม การศึกษาอย่างไร ?

“...ดิฉันมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ชั้นตอน BBL เป็นการเรียนรู้ ที่เกี่ยวกับจิตสำนึกและจิตใต้สำนึกน้อย หลังจากได้รับการนิเทศการสอนแล้ว คิดว่าจะไม่ด้อย กว่าคนอื่น ๆ สื่อและอุปกรณ์ก็สามารถผลิตได้และใช้ประกอบการสอนได้ เพลงและเกมต่าง ๆ ก็ใช้สื่อประกอบได้ นักเรียนจึงจะสนใจและเกิดความคิดสร้างสรรค์...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 4, 2 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์)

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็น ฐาน ?

“...ตอนนี้คิดว่ายังไม่มี เพราะครูได้ผ่อนคลายมากขึ้น ไม่เกร็ง ไม่เครียด จึงทำให้ สามารถจัดกิจกรรมทุกชั้นตอนได้เป็นอย่างดี และเด็กก็มีความสุขในการเรียน เด็กทุกคนมี ความสนใจกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ครูและเด็ก ๆ จะช่วยกันผลิตสื่อ ชิ้น ชมในผลงานของตนเอง กล้าแสดงออก และสามารถตอบคำถามของครู ได้อย่างมีเหตุผล...”

(ผู้ร่วมวิจัยคนที่ 5, 2 กันยายน 2556 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการ จัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ด้วยการนิเทศภายใน ทำให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน สามารถจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ได้ อยู่ในระดับดี แต่ยังมีบางประเด็นที่ต้องมีการพัฒนา คือ ไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งอาจจะเกิดจากการ ที่ครูยังไม่มั่นใจในการจัดกิจกรรมที่สับสนในชั้นตอนต่าง ๆ เด็กนักเรียนสนุกกับกิจกรรมที่ครู จัด ร่วมกิจกรรมอย่างร่าเริง ยิ้มแย้มสนุกสนาน และชอบที่ครูจัดกิจกรรมแบบนี้ ซึ่งสร้างความ มั่นใจให้กับผู้ร่วมวิจัยมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้ร่วมวิจัยสามารถจัดกิจกรรมการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ต้องพัฒนาใน วงรอบต่อไปเพื่อเกิดการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น

2. การสะท้อนผลการพัฒนา

การดำเนินการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานของโรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม กลุ่มผู้ร่วมวิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการประชุม การทดสอบ การสังเกตการประเมินแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน มาจัดหมวดหมู่ในแต่ละชั้น สามารถสะท้อนผลการดำเนินการตามกรอบการวิจัยดังนี้

1. ความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่ากลุ่มผู้ร่วมวิจัยทุกคน มีความรู้ ความเข้าใจทั้งเรื่องของหลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานตามหลักการ เช่น การจัดกิจกรรมตามความต้องการและความสนใจของเด็ก การจัดกิจกรรมให้เด็กได้รับความสนุกสนาน การส่งเสริมความคิดในทางบวก การให้เด็กได้เรียนรู้ จากการประสบการณ์ และปฏิบัติจริง จากการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมาประยุกต์ใช้กับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น ต้องมีการพัฒนามากขึ้นเนื่องจากเป็นเรื่องที่ซับซ้อน และเป็นเรื่องใหม่สำหรับครูระดับปฐมวัย การวัดประเมินผลตามสภาพจริง ควรวัดและประเมินผลไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรม

2. การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน พบว่า ผู้ร่วมวิจัย มีความรู้ความเข้าใจ และมีความสามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ รู้จักองค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยมีองค์ประกอบคือ สัปดาห์ที่จัดกิจกรรม วันที่จัด ชื่อเรื่อง ชื่อหน่วย ชื่อกิจกรรม การเตรียมสื่อเพื่อจัดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์ในการจัดกิจกรรม วิธีการจัดกิจกรรม ประเมินผลและบันทึกผลการจัดประสบการณ์ (วันสุดท้ายของสัปดาห์) และการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมาใช้ประกอบการทำแผนการจัดประสบการณ์นั้นจึงเป็นเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจเพิ่มเติม เมื่อทราบถึงรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมแล้วแล้วจึงนำมาปฏิบัติในการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์แบบใหม่โดยต้องให้เนื้อหาอยู่ในกรอบเนื้อหาและหน่วยการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย และระดับของเด็กปฐมวัยด้วย เมื่อได้ร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการแล้ว ผู้ร่วมวิจัย ทั้ง 5 คน จึงมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และสามารถจัดทำแผนจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้

สมองเป็นฐานได้อยู่ในระดับเหมาะสมมาก โดยองค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน เหมือนกันกับแผนการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน แต่วิธีการดำเนินกิจกรรมนั้น ยึดหลักการของการจัดกิจกรรมการใช้สมองเป็นฐาน และบูรณาการให้ครบทั้ง 6 กิจกรรมเพื่อให้เด็กเกิดพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน

3. การจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานพบว่า ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 5 คน สามารถจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ได้ มีการเตรียมการสอน แผนการสอน ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ต้องมีการปรับปรุง เพื่อให้การจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของเด็ก เกิดการพัฒนาครบทั้ง 4 ด้าน โดยกิจกรรมที่จัดต้อง เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอน มีส่วนร่วมทุกกิจกรรม มีโอกาสได้ร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็น และตอบคำถาม จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ อย่างเหมาะสม เด็กมีการเรียนรู้อย่างมีความสุขและสนุกสนาน ผู้ร่วมวิจัยส่วนใหญ่ จัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

สรุปผลการดำเนินการพัฒนา

สรุปผลการดำเนินการพัฒนาบุคลากรในการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา ในครั้งนี้ โดยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย การนำกลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการนิเทศภายใน มาใช้ในการพัฒนาบุคลากร ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัย สามารถแก้ปัญหาการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้สมองเป็นฐาน ได้เป็นอย่างดี พัฒนาพฤติกรรมการจัดประสบการณ์ได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน โดยเด็กมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข สนุกสนานกับการร่วมกิจกรรม ทั้งนี้เพราะ การนิเทศภายใน ที่ให้การช่วยเหลือชี้แนะ ให้สามารถจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น